

EDITH NESBIT

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΕΒΛΕΠΙΑΝ
ΤΑ ΤΡΕΝΑ ΝΑ ΠΕΡΝΟΥΝ

μετάφραση
Μαρία Αγγελίδου
Δέσποινα Δρακάκη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

*Στον αγαπημένο μου γιο Paul Bland,
στις γνώσεις του οποίου για τα τρένα
βρήκε καταφύγιο η άγνοιά μου*

Κεφάλαια

1. Η αρχή των πραγμάτων	11
2. Το ανθρακωρυχείο του Πίτερ	31
3. Ο ηλικιωμένος κύριος	55
4. Λαθρεπιβάτης	76
5. Φυλακισμένοι και αιχμάλωτοι	98
6. Σωτήρες του τρένου	115
7. Περί ανδρείας	133
8. Εθελοντές πυροσβέστες	155
9. Η περηφάνια του Περκς	174
10. Το τρομερό μυστικό	194
11. Το λαγωνικό με το κόκκινο πουλόβερ	212
12. Η Μπόμπι φέρνει κάτι σπίτι	235
13. Ο παππούς του λαγωνικού	252
14. Τίτλοι τέλους	272

Κεφάλαιο 1

Η αρχή των πραγμάτων

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Παιδιά των Τρένων δεν υπήρχαν. Υποθέτω πως δεν είχαν περάσει καν από τον νου τους τα τρένα, ο υπόγειος σταθμός ήταν γι' αυτά μόνο το μέσο για να πάνε στην παράσταση των μάγων Μάσκελιν και Κουκ, στον χορό των μεταμφιεσμένων, στον ζωολογικό κήπο ή στο Μουσείο της Μαντάμ Τισό. Ήταν απλά συνηθισμένα παιδιά των προαστίων που ζούσαν με τον πατέρα και τη μητέρα τους σε ένα συνηθισμένο σπίτι με κόκκινα τούβλα στην πρόσοψη, χρωματιστά τζαμάκια στην κύρια είσοδο, έναν πλακόστρωτο διάδρομο που ονομαζόταν χολ, ένα μπάνιο με τρεχούμενο νερό, ζεστό και κρύο, ηλεκτρικά κουδούνια, γαλλικά παράθυρα, πολλή λευκή μπογιά και «όλες τις σύγχρονες ανέσεις», όπως θα έλεγε και ένας μεσίτης.

Ήταν τρία. Οι μητέρες φυσικά δεν έχουν προτιμήσεις, εάν όμως η δική τους είχε προτίμηση, ίσως αυτή να ήταν η Ρομπέρτα, η μεγαλύτερη. Ύστερα ακολουθούσε ο Πίτερ, που ήθελε να γίνει μηχανικός, και η μικρότερη, η Φίλις, ένας καλοπροαίρετος μπελάς.

Η μητέρα δεν ξόδευε τον χρόνο της σε βαρετές επισκέψεις σε βαρετές κυρίες ούτε καθόταν στο σπίτι περιμένοντας τις βαρετές κυρίες να έρθουν για βαρετή επίσκεψη. Ήταν πάντα εκεί, έτοιμη να παίξει με τα παιδιά, να τους διαβάσει και να τα βοηθήσει με τα μαθήματά τους. Επίσης, όσο εκείνα ήταν στο σχολείο, συνήθιζε να γράφει ιστορίες και να τους τις διαβάζει δυνατά μετά το απογευματινό τσάι· σκάρωνε ποιήματα με αστεία στιχάκια για τα γενέθλιά τους και άλλες ιδιαίτερες περιστάσεις, όπως τα βαφτίσια των καινούριων γάτων, την ανανέωση της επίπλωσης του κουκλόσπιτου ή τη μεγάλη στιγμή που ξεφορτώθηκαν τις μαγουλάδες.

Τα τρία αυτά τυχερά παιδιά είχαν πάντα ό,τι ήθελαν: όμορφα ρούχα, ζεστό σπίτι, ένα θαυμάσιο παιδικό δωμάτιο με πολλά παιχνίδια και ταπετσαρία με τη Μαμά Χήνα. Είχαν επίσης μια ευγενική και χαρούμενη γκουβερνάντα και έναν καταδικό τους σκύλο που τον έλεγαν Τζέιμς. Είχαν έναν πατέρα απλά τέλειο – δεν θύμωνε ποτέ, ήταν πάντα δίκαιος και έτοιμος για παιχνίδι ή, κι αν δεν ήταν έτοιμος, είχε πάντοτε έναν καλό λόγο γι' αυτό, τον οποίο και εξηγούσε στα παιδιά με τόσο ενδιαφέροντα και αστείο

τρόπο ώστε καταλάβαιναν ότι δεν μπορούσε να κάνει διαφορετικά.

Σίγουρα θα σκεφτεί κανείς ότι θα έπρεπε να είναι πολύ ευτυχισμένα. Και ήταν, αν και δεν ήξεραν πόσο, μέχρι που η όμορφη ζωή στο Κόκκινο Σπίτι θα έφτανε στο τέλος της και θα αναγκάζονταν να ζήσουν μια άλλη, εντελώς διαφορετική.

Η δραματική αλλαγή ήρθε εντελώς ξαφνικά.

Ήταν τα δέκατα γενέθλια του Πίτερ. Μεταξύ των δώρων του υπήρχε μια ατμομηχανή, η πιο τέλεια ατμομηχανή που έχει ονειρευτεί ποτέ κανείς. Και τα άλλα δώρα ήταν εξίσου μαγικά, όμως η ατμομηχανή ήταν η πιο μαγική απ' όλα.

Η μαγεία διατήρησε την τελειότητά της ακριβώς τρεις μέρες. Έπειτα, είτε εξαιτίας της απειρίας του Πίτερ είτε της καλής πρόθεσης της Φίλις, που ήταν κάπως πιεστική για να πούμε την αλήθεια, είτε για κάποιον άλλο λόγο, ακούστηκε ένας μεγάλος κρότος και η ατμομηχανή χάλασε. Ο Τζέιμς τρόμαξε τόσο πολύ, που πετάχτηκε έξω και δεν ξαναγύρισε όλη μέρα. Όλα τα ανθρωπάκια της Κιβωτού του Νώε που βρίσκονταν στο βοηθητικό βαγόνι έγιναν κομμάτια, όμως τίποτε άλλο δεν πληγώθηκε εκτός από την καημένη την ατμομηχανή και τα αισθήματα του Πίτερ. Οι άλλοι είπαν ότι έβαλε τα κλάματα – όμως τα δεκάχρονα αγόρια δεν κλαίνε, όσες τρομερές τραγωδίες κι αν συμβούν. Εκείνος ισχυρίστηκε ότι τα μάτια του ήταν κόκκινα από το κρώμα. Αποδείχτηκε ότι ήταν αλήθεια, αν και ο Πίτερ, όταν το είπε,

δεν ήξερε ότι ήταν. Την επόμενη μέρα αναγκάστηκε να πάει στο κρεβάτι του και να παραμείνει εκεί. Η μητέρα του είχε αρχίσει να ανησυχεί μήπως πάθαινε ιλαρά, όμως ξαφνικά εκείνος ανακάθισε στο κρεβάτι λέγοντας:

«Μισώ τα ρίγη. Μισώ το κριθαρόζουμο. Μισώ το ψωμί και το γάλα. Θέλω να σηκωθώ και να φάω επιτέλους κάτι αληθινό».

«Τι θα ήθελες δηλαδή;» ρώτησε η μητέρα.

«Μια περιστερόπιτα», είπε ο Πίτερ χωρίς δισταγμό.
«Μια μεγάλη, μια πάρα πολύ μεγάλη περιστερόπιτα».

Έτσι λοιπόν η μητέρα είπε στη μαγείρισσα να φτιάξει μια μεγάλη περιστερόπιτα. Η πίτα φτιάχτηκε. Και όταν φτιάχτηκε, ο Πίτερ έφαγε κάμποση και ύστερα το κρύωμά του υποχώρησε. Η μητέρα σκάρωσε κι ένα ποιηματάκι ενώ φτιαχνόταν η πίτα. Ξεκινούσε λέγοντας πόσο άτυχο αλλά άξιο παιδί ήταν ο Πίτερ και συνέχιζε:

Μια ατμομηχανή είχε που αγαπούσε
με όλη την καρδιά και την ψυχή του
και άλλο δεν ευχήθηκε παρά
για πάντα να βρίσκεται στην κατοχή του.

Μια μέρα όμως, φίλοι μου
–γενναίους σας θέλω τώρα–,
μια βαλβίδα, φαίνεται, τρελάθηκε
και ήρθε η κακιά η ώρα.

Με θλιμμένο πρόσωπο
τα κομμάτια της τα πήγε στη μητέρα
αν και μέσα του ήξερε
πως δεν είχε γιατρεία από εκεί και πέρα.

Έπεσε στο κρεβάτι άρρωστος βαριά
τα μάτια του είχανε κοκκινίσει
και για να φύγει μακριά
με περιστερόπιτα ζήτησε το στομάχι να γεμίσει.

Ο πατέρας έλειπε στην επαρχία για τρεις τέσσερις μέρες.
Όλες οι ελπίδες του Πίτερ για την επισκευή της ταλαιπω-
ρης ατμομηχανής είχαν στραφεί σε εκείνον, γιατί ο πατέρας
του ήταν άσος στις επισκευές. Μπορούσε να επιδιορθώσει
τα πάντα. Πολλές φορές είχε κάνει τον κτηνίατρο στο ξύ-
λινο κουνιστό αλογάκι· μια φορά μάλιστα του είχε σώσει
τη ζωή όταν κάθε απόπειρα ανθρώπινης βοήθειας είχε
πάει στον βρόντο και το κακόμοιρο είχε θεωρηθεί πλέον
τελειωμένη υπόθεση, αφού και ο μαραγκός ακόμα είχε
σηκώσει τα χέρια ψηλά. Αλλά και την κούνια της κού-
κλας ο πατέρας την επιδιόρθωσε όταν κανένας άλλος δεν
μπορούσε. Επίσης, με λίγη κόλλα, μερικά ξυλαράκια και
ένα σουγιαδάκι κατάφερε να στερεώσει στις βάσεις τους
όλα τα ζώα της Κιβωτού, ακόμα καλύτερα απ' ό,τι ήταν
στην αρχή.

Ο Πίτερ, με ηρωική αυταπάρνηση, δεν είπε τίποτα για

την ατμομηχανή ώσπου ο πατέρας του να τελειώσει το πούρο του μετά το δείπνο. Η αυταπάρνηση βέβαια ήταν ιδέα της μητέρας, παρ' όλα αυτά ο Πίτερ ήταν που έπρεπε να τη φέρει σε πέρας. Και χρειάστηκε γι' αυτό αρκετή δόση υπομονής.

Επιτέλους, η μητέρα είπε στον πατέρα: «Και τώρα, καλέ μου, εάν νιώθεις αρκετά άνετα και ξεκούραστα, θα θέλαμε να σου πούμε για ένα σπουδαίο σιδηροδρομικό ατύχημα και να ζητήσουμε τη συμβουλή σου».

«Πολύ καλά», είπε ο πατέρας. «Ξεφουρνίστε το!»

Ο Πίτερ αφηγήθηκε τη θλιβερή ιστορία και έφερε ό,τι είχε απομείνει από την ατμομηχανή.

«Χμ», είπε ο πατέρας, αφού την εξέτασε πολύ προσεκτικά.

Τα παιδιά κράτησαν την αναπνοή τους.

«Δεν υπάρχει ΚΑΜΙΑ ελπίδα;» είπε ο Πίτερ σιγανά, με τρεμουλιαστή φωνή.

«Φυσικά! Από ελπίδα άλλο τίποτα!» είπε ο πατέρας χαρούμενα, «όμως θα χρειαστεί και κάτι ακόμα – λίγο καλαί, μερικές συγκολλήσεις και μια καινούρια βαλβίδα. Πιστεύω ότι καλό θα ήταν να αφήσουμε την επισκευή για κάποια βροχερή μέρα. Με άλλα λόγια, θα της αφιερώσω το απόγευμα του Σαββάτου κι εσείς θα με βοηθήσετε».

«Μπορούν τα κορίτσια να βοηθήσουν στην επισκευή μηχανών;» ρώτησε γεμάτος αμφιβολία ο Πίτερ.

«Φυσικά και μπορούν. Τα κορίτσια είναι εξίσου έξυπνα

με τα αγόρια, μην το ξεχνάς! Φιλ, πώς θα σου φαινόταν να γίνεις μηχανοδηγός;»

«Το πρόσωπό μου θα είναι πάντα βρόμικο», είπε η Φίλις, όχι και με μεγάλο ενθουσιασμό, «και σίγουρα θα σπάσω κάτι».

«Εμένα θα μου άρεσε πάρα πολύ», είπε η Ρομπέρτα. «Μπαμπά, πιστεύεις ότι θα μπορούσα να γίνω μηχανοδηγός όταν μεγαλώσω; Ή ίσως θερμαστής;»

«Εννοείς πυροσβέστης», είπε ο πατέρας, τραβώντας και στρίβοντας τη μηχανή. «Εάν το θέλεις ακόμη όταν μεγαλώσεις, θα δούμε. Θυμάμαι όταν ήμουν μικρός...»

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ακούστηκαν χτυπήματα στην εξώπορτα. «Μα ποιος είναι!» είπε ο πατέρας. «Το σπίτι κάθε Άγγλου πολίτη είναι το κάστρο του. Μακάρι να έχτιζαν τα σπίτια με μεσοτοιχία με τάφρους γύρω γύρω και κινητές γέφυρες».

Η Ρουθ –η υπεύθυνη επί της υποδοχής κοκκινομάλλα υπηρέτρια– τους ανήγγειλε ότι δύο κύριοι ζητούσαν τον πατέρα.

«Τους οδήγησα στη βιβλιοθήκη, κύριε», του είπε.

«Θα 'ναι για τη συνδρομή στην ενορία», είπε η μητέρα, «ή έρανος για τη χορωδία. Κοίτα να τους ξεφορτωθείς γρήγορα, καλέ μου. Μας χαλάνε τη βραδιά και κοντεύει και η ώρα να πέσουν τα παιδιά για ύπνο».

Τελικά αποδείχτηκε ότι δεν γινόταν να τους ξεφορτωθεί καθόλου γρήγορα αυτούς τους κυρίους.

«Μακάρι να είχαμε πράγματι τάφρο και κινητή γέφυρα», είπε η Ρομπέρτα. «Έτσι, όταν δεν θα θέλαμε επισκέψεις, θα σηκώναμε απλά τη γέφυρα και δεν θα μπορούσε να μπει κανένας. Σίγουρα ο πατέρας θα ξεχάσει τι έκανε όταν ήταν μικρός εάν μείνουν λίγο ακόμα».

Η μητέρα προσπάθησε να κάνει την ώρα να περάσει πιο γρήγορα λέγοντάς τους ένα καινούριο παραμύθι για μια πριγκίπισσα με πράσινα μάτια, όμως δεν ήταν εύκολο γιατί άκουγαν τις φωνές του πατέρα και των άλλων κυρίων από τη βιβλιοθήκη. Η φωνή του ακουγόταν πιο δυνατή και διαφορετική από αυτήν που θα χρησιμοποιούσε σε κάποιον που είχε έρθει για τη συνδρομή της ενορίας ή για έρανο.

Όταν ήχησε το κουδουνάκι της βιβλιοθήκης, όλοι άφησαν έναν αναστεναγμό ανακούφισης. «Φεύγουν τώρα», είπε η Φίλις. «Χτύπησε για να τους οδηγήσει η Ρουθ στην έξοδο». Αντί όμως να συμβεί κάτι τέτοιο, η Ρουθ εμφανίστηκε στο κατώφλι της πόρτας δείχνοντας πολύ περίεργη, σκέφτηκαν τα παιδιά.

«Κυρία, σας παρακαλώ», είπε, «ο κύριος σας ζητάει επείγοντως στο γραφείο του. Είναι σαν να έχει δει φάντασμα, κυρία. Νομίζω ότι έχει άσχημα νέα. Προετοιμαστείτε για το χειρότερο· ίσως κάποιος θάνατος στην οικογένεια ή χρεοκοπία ή...»

«Εντάξει, Ρουθ, μπορείς να πηγαίνεις», είπε μαλακά η μητέρα και έφυγε για τη βιβλιοθήκη. Ακούστηκαν κι άλλες ομιλίες. Έπειτα ήχησε και πάλι το κουδουνάκι και

η Ρουθ να καλεί ένα ταξί. Τα παιδιά άκουσαν μπότες να κατεβαίνουν τα σκαλιά. Αφού έφυγε το ταξί και έκλεισε η εξώπορτα, η μητέρα επέστρεψε στο δωμάτιο. Το όμορφο πρόσωπό της ήταν άσπρο σαν τη δαντέλα του γιακά της και τα μάτια της έδειχναν πολύ μεγάλα και γυαλιστερά. Το στόμα της ήταν μια χλωμή κόκκινη γραμμή, τα χείλη της ήταν σφιγμένα, έχοντας χάσει το συνηθισμένο σχήμα τους.

«Ωρα για ύπνο», είπε. «Η Ρουθ θα σας βάλει στο κρεβάτι».

«Μα υποσχέθηκες να μείνουμε ως αργά σήμερα που γύρισε ο μπαμπάς», είπε η Φίλις.

«Τον πατέρα τον φώναξαν για... δουλειές», είπε η μητέρα. «Ελάτε, καρδούλες μου, πηγαίnete».

Τη φίλησαν και ακολούθησαν τη Ρουθ. Η Ρομπέρτα έγειρε, αγκάλιασε ακόμα μια φορά τη μητέρα της και της ψιθύρισε: «Μανούλα, δεν ήταν άσχημα νέα, ε; Δεν πέθανε κανείς ούτε...»

«Όχι, όχι», είπε η μητέρα, σπρώχνοντας σχεδόν τη Ρομπέρτα. «Δεν γίνεται να σας πω απόψε, αγάπη μου. Πήγαινε τώρα, πήγαινε».

Η Ρομπέρτα δεν έφερε αντίρρηση. Η Ρουθ βούρτσισε τα μαλλιά των κοριτσιών και τις βοήθησε να αλλάξουν. (Αυτό το έκανε σχεδόν πάντα η μητέρα.) Όταν έσβησε τη λάμπα και βγήκε από το δωμάτιο, βρήκε τον Πίτερ, ντυμένο ακόμη, να περιμένει στις σκάλες.

«Ρουθ, τι συμβαίνει;» ρώτησε.

«Μη μου κάνεις ερωτήσεις, για να μη σου πω ψέματα», απάντησε η κοκκινομάλλα Ρουθ. «Θα μάθεις πολύ σύντομα».

Εκείνο το βράδυ, αργά, η μητέρα ανέβηκε και φίλησε και τα τρία κοιμισμένα παιδιά. Η Ρομπέρτα, η μόνη που ξύπνησε από το φιλή, έμεινε εντελώς ακίνητη και δεν είπε λέξη.

«Εάν η μητέρα δεν θέλει να ξέρουμε ότι έκλαιγε», είπε στον εαυτό της, ακούγοντας μες στο σκοτάδι το σκάλωμα της ανάσας της, «τότε δεν θα το ξέρουμε. Είναι απλό».

Όταν την επόμενη μέρα κατέβηκαν για πρωινό, η μητέρα τους είχε ήδη φύγει.

«Έχει πάει στο Λονδίνο», είπε η Ρουθ και τους άφησε να φάνε το πρωινό τους.

«Κάτι απαίσιο συμβαίνει», είπε ο Πίτερ σπάζοντας το αβγό του. «Η Ρουθ μου είπε χτες βράδυ ότι θα το μάθουμε πολύ σύντομα».

«Τη ρώτησες;» είπε η Ρομπέρτα αποδοκimasτικά.

«Ναι!» απάντησε εκνευρισμένος ο Πίτερ. «Εάν εσένα σου πήγαινε η καρδιά να πέσεις για ύπνο χωρίς να νοιάζεσαι αν η μητέρα είναι στενοχωρημένη ή όχι, εμένα δεν μου πήγαινε, έτσι ρώτησα».

«Δεν νομίζω ότι πρέπει να ρωτάμε τους υπηρέτες για πράγματα που δεν μας λείει η μητέρα», είπε η Ρομπέρτα.

«Ό,τι πεις, δεσποινίς Τέλεια», είπε ο Πίτερ, «συνέχισε το κήρυγμα».

«Εγώ δεν είμαι τέλεια», είπε η Φίλις, «όμως νομίζω ότι η Μπόμπι αυτή τη φορά έχει δίκιο».

«Φυσικά. Πάντα έχει. Κατά τη γνώμη της», είπε ο Πίτερ.

«Οχ! Σταμάτα», φώναξε η Ρομπέρτα, αφήνοντας κάτω το κουτάλι του αβγού, «ας αφήσουμε τις κακίες μεταξύ μας. Είμαι σίγουρη ότι συμβαίνει κάτι φριχτό. Να μην κάνουμε τα πράγματα χειρότερα!»

«Ποιος το ξεκίνησε, ήθελα να 'ξερα», είπε ο Πίτερ.

Καταβάλλοντας προσπάθεια, η Ρομπέρτα απάντησε: «Εγώ, υποθέτω, όμως...»

«Εντάξει λοιπόν», είπε θριαμβευτικά ο Πίτερ. Μα πριν φύγουν για το σχολείο, χτύπησε στην πλάτη την αδελφή του και της είπε να μη στενοχωριέται.

Τα παιδιά γύρισαν σπίτι στη μία για το μεσημεριανό, όμως η μητέρα δεν ήταν εκεί. Και δεν ήταν εκεί ούτε την ώρα του απογευματινού τσαγιού. Όταν επέστρεψε κόντευε σχεδόν επτά και έδειχνε τόσο άρρωστη και κουρασμένη, που τα παιδιά δεν της έκαναν καμία ερώτηση. Βούλιαξε σε μια πολυθρόνα. Η Φίλις έβγαλε από το καπέλο της τις μακριές καρφίτσες, η Ρομπέρτα τα γάντια και ο Πίτερ την απάλλαξε από τις μπότες και της έφερε τις μαλακές, βελούδινες παντόφλες της.

Αφού ήπια ένα φλιτζάνι τσάι και η Ρομπέρτα της δρό- σισε το πονεμένο της μέτωπο με κολόνια, η μητέρα είπε: «Αγαπημένα μου παιδιά, θα ήθελα να σας πω κάτι. Χτες βράδυ, οι άνθρωποι αυτοί μας έφεραν πολύ άσχημα νέα.

Ο πατέρας σας θα λείψει για κάποιον καιρό. Ανησυχώ πάρα πολύ και θα ήθελα να με βοηθήσετε όλοι σας και να μη δυσκολεύετε περισσότερο τα πράγματα».

«Θα βάλουμε τα δυνατά μας!» υποσχέθηκε η Ρομπέρτα.

«Θα με βοηθούσατε πολύ εάν είστε καλοί και χαρούμενοι και δεν μαλώνετε όταν λείπω» –η Ρομπέρτα και ο Πίτερ αντάλλαξαν ένα ένοχο βλέμμα– «γιατί θα χρειαστεί να λείπω αρκετά».

«Δεν θα μαλώνουμε· ειλικρινά», είπαν και οι τρεις. Και το εννοούσαν.

«Ωραία», συνέχισε η μητέρα. «Επίσης θα ήθελα να μη μου κάνετε ερωτήσεις γι' αυτό, ούτε να ρωτάτε όλο τον κόσμο».

Ο Πίτερ μαζεύτηκε και έξυσε αμήχανα τις μπότες του στο χαλί.

«Μου το υπόσχεστε;» είπε η μητέρα.

«Εγώ ρώτησα τη Ρουθ», είπε ξαφνικά ο Πίτερ. «Λυπάμαι πολύ, αλλά ρώτησα».

«Κι εκείνη τι είπε;»

«Ότι θα μάθω πολύ σύντομα».

«Δεν χρειάζεται να ξέρετε τίποτα παραπάνω· άλλωστε έχει σχέση με δουλειά κι εσείς δεν τα καταλαβαίνετε αυτά, έτσι δεν είναι;»

«Όχι», είπε η Ρομπέρτα. «Είναι κάτι που έχει σχέση με την κυβέρνηση;»

Ο πατέρας τους δούλεψε στο κυβερνητικό γραφείο.

«Ναι», απάντησε η μητέρα. «Και τώρα, αγάπες μου, ώρα για ύπνο. Μην ανησυχείτε. Όλα θα πάνε καλά στο τέλος».

«Τότε, μαμά, μην ανησυχείς ούτε κι εσύ», είπε η Φίλις, «κι εμείς θα είμαστε φρόνιμοι σαν αγγελούδια»».

Η μητέρα αναστέναξε και τους φίλησε.

«Το πρώτο πράγμα που θα κάνουμε αύριο το πρωί θα είναι να είμαστε φρόνιμοι», είπε ο Πίτερ καθώς ανέβαιναν στο πάνω πάτωμα.

«Και γιατί όχι από τώρα;» είπε η Ρομπέρτα.

«Τώρα πάμε για ύπνο, δεν έχουμε κάτι για να είμαστε φρόνιμοι, χαζή», είπε ο Πίτερ.

«Θα μπορούσαμε να προσπαθήσουμε να αισθανόμαστε φρόνιμοι», είπε η Φίλις, «και να μην κοροϊδεύουμε».

«Ποιος κοροϊδεύει;» είπε ο Πίτερ. «Η Μπόμπι ξέρει ότι όταν λέω “χαζή” δεν εννοώ χαζή αλλά είναι σαν να λέω Μπόμπι».

«Σ’ ευχαριστώ», είπε η Ρομπέρτα.

«Όχι, δεν εννοώ αυτό. Είναι –πώς το λέει ο μπαμπάς;– χαζευτικό! Καληνύχτα».

Τα κορίτσια δίπλωσαν τα ρούχα τους πιο τακτικά από άλλες φορές – ήταν ο μόνος τρόπος που σκέφτηκαν για να είναι φρόνιμες εκείνη την ώρα.

«Για δες», είπε η Φίλις ισιώνοντας την ποδιά της, «πάντα έλεγες ότι δεν γίνεται ποτέ τίποτα όπως στα βιβλία και ότι είναι τόσο βαρετά. Τώρα όμως έγινε κάτι».

«Δεν ήθελα ποτέ να γίνει κάτι κακό που να κάνει τη

μαμά να στενοχωριέται», είπε η Ρομπέρτα. «Όλα είναι πραγματικά απαίσια».

Και συνέχισαν να είναι πραγματικά απαίσια για μερικές εβδομάδες.

Η μητέρα έλειπε σχεδόν συνέχεια. Τα γεύματα ήταν βαρετά και αδιάφορα. Έδιωξαν μία από τις υπηρέτριες και ήρθε η θεία Έμα να μείνει μαζί τους. Ήταν πολύ μεγαλύτερη από τη μητέρα. Θα έφευγε στο εξωτερικό για να γίνει γκουβερνάντα και διαρκώς ασχολιόταν με την προετοιμασία της γκαρνταρόμπας της, κάτι πολύ άσχημα, μουντά ρούχα, τα οποία φαίνονταν συνέχεια λερωμένα. Ο βόμβος της ραπτομηχανής έμοιαζε να μη σταματάει όλη μέρα και σχεδόν όλη νύχτα. Η θεία Έμα πίστευε ακράδαντα ότι τα παιδιά όπως και τα πράγματα πρέπει να μπαίνουν στη θέση τους, της έκαναν λοιπόν με κάθε τρόπο τη χάρη. Βέβαια κατά την άποψή της η θέση τους ήταν οπουδήποτε δεν βρισκόταν η ίδια, έτσι δεν την έβλεπαν και πολύ. Προτιμούσαν την παρέα του προσωπικού, που ήταν πολύ πιο διασκεδαστική. Η μαγείρισσα, εάν είχε καλή διάθεση, τραγουδούσε σκωπτικά τραγούδια και η καμαριέρα, εάν τύχαινε να μην είναι παρεξηγημένη, μιμούνταν την κότα όταν έκανε αβγό, το μπουκάλι της σαμπάνιας όταν άνοιγε ή έναν γατοκαβγά. Το προσωπικό δεν είπε στα παιδιά ποια ήταν τα άσχημα νέα που είχαν φέρει οι κύριοι στον πατέρα, αλλά δεν έπαψαν να πετάνε σπόντες ότι θα μπορούσαν να πουν ένα σωρό πράγματα εάν ήθελαν – πράγμα εξαιρετικά άβολο.

Μια μέρα ο Πίτερ είχε στήσει μια παγίδα πάνω από την πόρτα του μπάνιου, η οποία λειτούργησε άψογα όταν πέρασε από κάτω η Ρουθ· η κοκκινομάλλα υπηρέτρια τον έπιασε από το αφτί.

«Θα έχεις άσχημη κατάληξη, παλιόπαιδο», είπε έξαλλη. «Αν δεν διορθώσεις τους τρόπους σου, θα καταλήξεις σαν τον πολυαγαπημένο σου πατέρα, σ' το λέω να το ξέρεις!»

Η Ρομπέρτα μετέφερε στη μητέρα της τα λόγια της Ρουθ, η οποία την επόμενη μέρα απολύθηκε.

Ένα βράδυ η μητέρα επέστρεψε στο σπίτι και έπεσε στο κρεβάτι, όπου έμεινε δύο μέρες ώσπου κάλεσαν τον γιατρό. Τα παιδιά νυχοπατούσαν περίλυπα στο σπίτι και αναρωτιούνταν εάν είχε έρθει η συντέλεια του κόσμου.

Όταν τελικά η μητέρα κατέβηκε για πρωινό, πολύ χλωμή, με το πρόσωπό της γεμάτο γραμμές που ως τότε δεν βρίσκονταν εκεί, κατάφερε να χαμογελάσει και είπε:

«Λοιπόν, αγάπες μου, όλα έχουν κανονιστεί. Θα αφήσουμε αυτό το σπίτι και θα πάμε στην εξοχή, σε ένα μικρό, πανέμορφο λευκό σπιτάκι. Είμαι σίγουρη ότι θα το λατρέψετε».

Ακολούθησε μια βδομάδα θυελλώδους μαζέματος – όχι μόνο ρούχων, όπως όταν πας διακοπές, αλλά και επίπλων όπως καρέκλες και τραπέζια, καλύπτοντας το πάνω μέρος τους με λινάτσες και τα πόδια τους με άχυρο.

Μάζευαν κάθε είδους πράγματα από αυτά που δεν μαζεύεις όταν πηγαίνεις διακοπές. Πιατικά, κουβέρτες,

κηροπήγια, χαλιά, κρεβάτια, τηγάνια, ακόμα και τη σήτα και σιδερικά του τζακιού.

Το σπίτι ήταν σαν αποθήκη επίπλων. Πιστεύω ότι τα παιδιά το διασκέδασαν πολύ. Η μητέρα ήταν πολύ απασχολημένη, όχι όμως τόσο ώστε να μην τους μιλάει, να μην τους διαβάζει ή να μη σκαρώσει ένα ποιηματάκι για να κάνει τη Φίλις να ξεχαστεί όταν έπεσε κρατώντας ένα κατσαβίδι και χτύπησε το χέρι της.

«Αυτό, μαμά, δεν θα το τυλίξουμε;» ρώτησε η Ρομπέρτα, δείχνοντας ένα όμορφο έπιπλο διακοσμημένο με κόκκινη ταρταρούγα και μπρούντζο.

«Δεν μπορούμε να τα πάρουμε όλα», είπε η μητέρα.

«Μα παίρνουμε μόνο τα άσχημα πράγματα», παρατήρησε η Ρομπέρτα.

«Παίρνουμε μόνο τα χρήσιμα πράγματα», απάντησε η μητέρα. «Θα πρέπει να παίζουμε τους φτωχούς για λίγο, πουλάκι μου».

Όταν όλα τα άσχημα-χρήσιμα πράγματα αμπαλαρίστηκαν και τα φόρτωσαν στο φορτηγό οι άντρες με τις πράσινες τσόχινες ποδιές, τα δύο κορίτσια, η μητέρα και η θεία Έμα κοιμήθηκαν σε δύο δωμάτια που συνήθως δεν χρησιμοποιούνταν, όπου όλα τα έπιπλα ήταν όμορφα. Τα δικά τους κρεβάτια είχαν ήδη φύγει. Για τον Πίτερ ετοίμασαν τον καναπέ στο καθιστικό.

«Είναι απίθανα», είπε εκείνος στριφογυρίζοντας χαρούμενος, όταν η μητέρα πήγε να τον σκεπάσει. «Τελικά μου

αρέσει πολύ η μετακόμιση! Μακάρι να μετακομίζαμε μια φορά τον μήνα».

Η μητέρα έβαλε τα γέλια.

«Εμένα πάλι καθόλου!» είπε. «Καληνύχτα, Πιτεράκο».

Καθώς γύρισε να φύγει, η Ρομπέρτα είδε το πρόσωπό της· ήταν σίγουρη ότι δεν θα το ξεχνούσε ποτέ.

«Αχ, μανούλα», μουρμούρισε σχεδόν από μέσα της ξαπλώνοντας, «πόσο γενναία είσαι! Πόσο σ' αγαπώ! Πόσο γενναία πρέπει να είσαι για να γελάς ενώ αισθάνεσαι έτσι!»

Την επόμενη μέρα γέμιζαν κιβώτια, κι άλλα κιβώτια κι ύστερα αργά το απόγευμα ήρθε ένα ταξί και τους πήγε στον σταθμό.

Η θεία Έμα τους ξεπροβόδισε. Εκείνοι βέβαια ένιωσαν ότι την ξεπροβόδισαν εκείνοι, και μάλιστα με μεγάλη τους χαρά.

«Τα καημένα τα ξένα τα παιδάκια που θα την έχουν γκουβερνάντα!» ψιθύρισε η Φίλις. «Δεν θα 'θελα με τίποτα να είμαι στη θέση τους!»

Στην αρχή απόλαυσαν τη θέα έξω από το παράθυρο, όταν όμως έπεσε το σκοτάδι άρχισαν να νυστάζουν ολοένα και πιο πολύ και κανείς τους δεν ήξερε πόση ώρα βρίσκονταν στο τρένο όταν τους ξύπνησε η μητέρα σκουντώντας τους απαλά:

«Αγάπες μου, ξυπνήστε. Φτάσαμε».

Ξύπνησαν, παγωμένοι και μελαγχολικοί, και στάθηκαν τρέμοντας στην ανεμοδαρμένη αποβάθρα ώσπου να

ξεφορτώσουν τις βαλίτσες τους από το τρένο. Ύστερα η ατμομηχανή ξαναπήρε μπρος και έσυρε το τρένο μακριά, ξεφυσώντας και σφυρίζοντας. Τα παιδιά κοίταξαν τα πίσω φώτα του βαγονιού του φύλακα να χάνονται στο σκοτάδι.

Αυτό ήταν το πρώτο τρένο που είδαν τα παιδιά σε αυτές τις ράγες που με τον καιρό θα γίνονταν οι αγαπημένες τους. Τότε ακόμη δεν μάντευαν την οικειότητα που θα ένιωθαν γι' αυτές και πόσο σύντομα θα γίνονταν το επίκεντρο της νέας τους ζωής, ούτε τα θαύματα και τις αλλαγές που θα έφερναν. Έτρεμαν μόνο και φτερνίζονταν ελπίζοντας να μην είναι πολύ μακρύς ο ποδαρόδρομος για το νέο τους σπίτι. Ο Πίτερ δεν θυμόταν ποτέ ξανά τόσο κρύα τη μύτη του. Το καπέλο της Ρομπέρτα είχε στραβώσει και το λάστιχό του έδειχνε να τη σφίγγει πιο πολύ απ' ό,τι συνήθως, ενώ τα κορδόνια της Φίλις είχαν λυθεί.

«Ελάτε», είπε η μητέρα, «πρέπει να περπατήσουμε. Εδώ δεν έχει ταξί».

Ο δρόμος ήταν σκοτεινός και λασπωμένος. Τα παιδιά σκόνταφταν στο τραχύ μονοπάτι και κάποια στιγμή η Φίλις έπεσε κατά λάθος σε μια λακκούβα και σηκώθηκε βρεγμένη και δυστυχής. Δεν υπήρχαν φανοστάτες και ο δρόμος ήταν ανηφορικός. Το κάρο πήγαινε αργά κι εκείνοι ακολουθούσαν το τρίξιμο των τροχών. Καθώς τα μάτια τους συνηθίζαν στο σκοτάδι, διέκριναν αμυδρά το λοφάκι από κιβώτια να λικνίζεται μπροστά τους.

Ένας φράχτης άνοιξε για να περάσει το κάρο κι ύστερα

ο δρόμος –που πλέον άρχισε να κατηφορίζει– φαινόταν να διασχίζει λιβάδια. Σύντομα ένας μεγάλος σκούρος όγκος εμφανίστηκε στα δεξιά τους.

«Να το σπίτι», είπε η μητέρα. «Μα γιατί άφησε κλειστά τα παντζούρια;»

«Ποιος;» ρώτησε η Ρομπέρτα.

«Η κυρία που έβαλα για να το καθαρίσει, να τακτοποιήσει τα έπιπλα στη θέση τους και να μας μαγειρέψει». Το σπίτι τριγύρω είχε έναν χαμηλό τοίχο και κάμποσα δέντρα. «Έχει και κήπο», είπε η μητέρα.

«Περισσότερο μοιάζει με χωράφι γεμάτο μαύρα λάχανα», σχολίασε ο Πίτερ.

Το κάρο προχώρησε παράλληλα με τον φράχτη κάνοντας τον γύρο και έφτασε στο πίσω μέρος. Αφού διέσχισε με θόρυβο το λιθόστρωτο μονοπάτι που οδηγούσε στην πίσω πόρτα, σταμάτησε. Από κανένα παράθυρο δεν φαινόταν φως. Χτύπησαν την πόρτα, αλλά δεν εμφανίστηκε κανένας. Ο άντρας που οδηγούσε το κάρο είπε ότι μάλλον η κυρία Βινεϊ είχε επιστρέψει σπίτι. «Βλέπετε, το τρένο άργησε πολύ», είπε.

«Μα έχει το κλειδί», απάντησε η μητέρα. «Τι θα κάνουμε εμείς τώρα;»

«Α, θα πρέπει να το άφησε κάτω από το χαλάκι της πόρτας», είπε ο οδηγός του κάρου. «Έτσι κάνει εδώ ο κόσμος». Πήρε ένα φανάρι από το κάρο του και έσκυψε να δει. «Α, να το, δίκιο είχα», είπε. Ξεκλείδωσε την πόρτα,

μπήκε μέσα και ακούμπησε το φανάρι πάνω στο τραπέζι. «Έχει πουθενά κανένα κερί;» ρώτησε.

«Δεν έχω ιδέα πού βρίσκεται το οτιδήποτε εδώ μέσα», απάντησε η μητέρα, λιγότερο ευδιάθετα απ' ό,τι συνήθως.

Εκείνος έκαψε ένα σπύρτο. Πάνω στο τραπέζι υπήρχε ένα κερί· το άναψε. Στο λεπτό του τρεμοφέγγισμα τα παιδιά διέκριναν μια μεγάλη γυμνή κουζίνα με πέτρινο πάτωμα. Δεν είχε ούτε κουρτίνες ούτε κουρελούδες. Το τραπέζι της κουζίνας του παλιού σπιτιού τους στεκόταν μες στη μέση. Στη μια άκρη βρίσκονταν οι καρέκλες και στην άλλη κατσαρόλες, τηγάνια, κουζινικά και σκούπες. Δεν είχε αναμμένη φωτιά και η σκοτεινή πυροστιά φαινόταν κρύα, με σβησμένες στάχτες.

Καθώς ο άντρας γύριζε να πάει να φέρει τα κιβώτια, ακούστηκε ένα πνιχτό τρεχαλητό που έμοιαζε να έρχεται μέσα από τους τοίχους.

«Οχ, τι είν' αυτό;» φώναξαν τα κορίτσια.

«Α δεν είναι τίποτα· αρουραίοι», απάντησε ο άντρας και βγήκε. Με το κλείσιμο της πόρτας, το ρεύμα αέρα έσβησε το κερί.

«Ω, μακάρι να μην είχαμε έρθει!» μουρμούρισε η Φίλις πέφτοντας πάνω σε μια καρέκλα.

«Τίποτα, απλά αρουραίοι!» είπε ο Πίτερ στα σκοτεινά.

Κεφάλαιο 2

Το ανθρακωρυχείο του Πίτερ

Τι πλάκα!» ακούστηκε η φωνή της μητέρας στα σκοτεινά καθώς ψαχούλευε να βρει τα σπέρτα πάνω στο τραπέζι. «Πόσο τρομοκρατημένα πρέπει να είναι τα καημένα τα ποντικάκια – αν και δεν πιστεύω ότι είναι αρουραίοι». Έκαψε ένα σπέρτο και ξανάναψε το κερί έτσι που μπορούσαν να δουν ο ένας τον άλλο στο τρεμουλιαστό αντιφέγγισμά του. «Ορίστε», συνέχισε, «τόσες φορές είχατε πει ότι θέλατε να γίνει κάτι και να το. Μια ωραιότατη περιπέτεια. Είχα πει στην κυρία Βίνεϊ να μας ψωνίσει ψωμί, βούτυρο, κρέας και άλλα και να φτιάξει κάτι για φαγητό. Υποθέτω πως θα τα έχει αφήσει στην τραπεζαρία. Δεν πάμε να δούμε;»

Η τραπεζαρία βρισκόταν στο πλάι της κουζίνας. Έδειχνε πολύ πιο σκοτεινή από την ασπρισμένη κουζίνα όταν

μπήκαν μόνο με το κερί, καθώς όλα ήταν από σκούρο ξύλο από πάνω ως κάτω. Στο ταβάνι ξεχώριζαν βαριά μαύρα δοκάρια. Επίσης υπήρχε ένα συνονθύλευμα από σκονισμένα έπιπλα –τα έπιπλα όπου κάθονταν και έπαιρναν όλη τους τη ζωή το πρωινό τους στο παλιό σπίτι–, τα οποία φάνταζαν πολύ μακρινά στον χώρο αλλά και στον χρόνο.

Τραπεζι και καρέκλες υπήρχαν, αλλά φαγητό δεν φαινόταν πουθενά.

«Ας ρίξουμε μια ματιά και στα υπόλοιπα δωμάτια», πρότεινε η μητέρα. Και έριξαν. Σε όλα υπήρχαν αδέξια μισοτακτοποιημένα έπιπλα, σιδερικά για τα τζάκια, πιατικά και κάθε είδους πράγματα αφημένα στο πάτωμα, όμως τίποτα φαγώσιμο. Ακόμα και στην αποθήκη τροφίμων είχε μόνο μια σκουριασμένη φόρμα για κέικ και μια σπασμένη πιατέλα με ασβέστη.

«Τι απαίσια γυναίκα!» είπε η μητέρα. «Πήρε τα χρήματα και δεν αγόρασε τίποτα φαγώσιμο».

«Άρα δεν έχουμε τίποτα να φάμε;» ρώτησε η Φίλις όλο απογοήτευση, πατώντας μια σαπυνοθήκη που, όπως ήταν αναμενόμενο, έσπασε.

«Δυστυχώς», είπε η μητέρα. «Θα πρέπει να ανοίξουμε ένα από εκείνα τα μεγάλα κιβώτια που βάλαμε στο κελάρι. Φιλ, πρόσεξε πού πατάς, αγάπη μου, έχει ένα σωρό πράγματα κάτω. Πίτερ, κράτα το φως».

Το κελάρι επικοινωνούσε με την κουζίνα. Μόλις πέντε ξύλινα σκαλοπάτια οδηγούσαν εκεί. Δεν ήταν καν

κανονικό κελάρι, σκέφτηκαν τα παιδιά. Από το ταβάνι κρεμόταν μια σχάρα για μπέικον και είχε μέσα ξύλα, κάρβουνο αλλά και τα μεγάλα κιβώτια.

Ο Πίτερ κράτησε ψηλά το κερί ενώ η μητέρα προσπαθούσε να ανοίξει ένα από αυτά. Ήταν πολύ καλά καρφωμένο.

«Πού είναι το σφυρί;» ρώτησε ο Πίτερ.

«Αυτό είναι το πρόβλημα», απάντησε η μητέρα. «Πολύ φοβάμαι ότι κι αυτό βρίσκεται μέσα στο κιβώτιο. Έχει όμως εκεί ένα φαράσι για το κάρβουνο και πιο πέρα μια μασιά για την πυροστιά». Προσπάθησε να ανοίξει το κιβώτιο με αυτά.

«Άσε με να δοκιμάσω κι εγώ», είπε ο Πίτερ, πιστεύοντας ότι ίσως τα κατάφερνε καλύτερα, όπως ο καθένας που βλέπει κάποιον άλλο να σκαλίζει τη φωτιά ή να προσπαθεί να ανοίξει ένα κουτί ή να λύσει έναν κόμπο.

«Θα πληγώσεις τα χέρια σου, μανούλα», είπε η Ρομπέρτα. «Άσε εμένα».

«Μακάρι να ήταν εδώ ο μπαμπάς», είπε η Φίλις. «Θα το άνοιγε αμέσως. Μπόμπι, γιατί με κλοτσάς;»

«Δεν σε κλότσησα», είπε η Ρομπέρτα.

Πάνω στην ώρα, ένα από τα μακριά καρφιά στο καπάκι άρχισε να κουνιέται τρίζοντας. Μια σανίδα σηκώθηκε κι ύστερα μία ακόμα και μετά κι άλλη, ώσπου και οι τέσσερις βρίσκονταν στον αέρα, με τα μακριά καρφιά να γυαλίζουν απειλητικά σαν μεταλλικά δόντια στο φως του κεριού.